

ادیان و مذاهب در ایران باستان

دکتر کتایون مزداپور، دکتر زهره زرشناس،

دکتر فرزانه گشتاسب، دکتر مینا سلیمی،

دکتر خسرو قلیراده قلعه، دکتر کتایون نمیرانیان،

زهره تبریزی نژاد ملک محمد، زهره نوری، مریم السادات آقامیری

تهران

۱۳۹۴

سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت)

مرکز تحقیق و توسعه علوم انسانی

عنوان و نام پدیدآور: ادیان و مذاهب در ایران باستان/ کتابیون مزداپور ... [و همکاران].
 مشخصات نشر: تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت)، مرکز تحقیق و توسعه علوم انسانی، ۱۳۹۴.

مشخصات ظاهری: شش، ۵۹۸ ص.؛ مصور، نقشه.

فروست: «سمت»؛ ۱۸۸۹، الهیات (ادیان و عرفان)؛ ۲۲

شابک شومیز: ۸-۱۳۹-۰۲-۶۰۰-۹۷۸ ۲۰۵۰۰۰ ریال

شابک گالینگور: ۵-۱۳۹-۰۲-۶۰۰-۹۷۸ ۲۵۰۰۰۰ ریال

وضعیت فهرست‌نویسی: فیبا

یادداشت: پشت جلد به انگلیسی: Katayun Mazdapour. The Religions of Ancient Iran.

یادداشت: نویسنده: کتابیون مزداپور، زهره زرشناس، فرزانه گشتاسب، مینا سلیمی، خسرو قلیزاده، کتابیون نمیرانیان، زهرا تبریزی‌نژاد ملک‌محمد، زهره نوری، مریم‌السادات آقامیری.

یادداشت: کتابنامه.

یادداشت: نمایه.

موضوع: ایران — دین — تاریخ

موضوع: ایران — دین — تاریخ — پیش از اسلام

شناسه افزوده: مزداپور، کتابیون، ۱۳۲۲-

شناسه افزوده: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت)، مرکز تحقیق و توسعه علوم انسانی.

رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۴ ۲ الف ۸۰/۲/۲ BI.

رده‌بندی دیویی: ۲۰۰/۹

شماره کتابشناسی ملی: ۳۸۰۵۵۰۸

سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت)

مرکز تحقیق و توسعه علوم انسانی

ادیان و مذاهب در ایران باستان

دکتر کتابیون مزداپور (استاد پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی)، دکتر زهره زرشناس (استاد پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی)، دکتر فرزانه گشتاسب (استادیار پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی)، دکتر مینا سلیمی (پژوهشگر فرهنگستان زبان و ادب فارسی)، دکتر خسرو قلیزاده قلعه (استادیار دانشگاه پیام نور ارومیه)، دکتر کتابیون نمیرانیان (استادیار دانشگاه شیراز)، زهرا تبریزی‌نژاد ملک‌محمد، زهره نوری، مریم‌السادات آقامیری

ویراستاران: دکتر فرنگیس پرویزی و مریم ربانی

چاپ اول: بهار ۱۳۹۴

تعداد: ۱۰۰۰

حروفچینی و لیتوگرافی: «سمت»

چاپ: یاران (قم)، صحافی: زرین (قم)

قیمت شومیز: ۲۰۵۰۰۰ ریال، قیمت گالینگور: ۲۵۰۰۰۰ ریال. در این نوبت چاپ قیمت مذکور ثابت است و فروشنده‌گان و عوامل توزیع مجاز به تغییر آن نیستند.

نشانی ساختمان مرکزی: تهران، بزرگراه جلال آل احمد، غرب پل یادگار امام (ره)، روبه‌روی

پمپ گاز، کد پستی ۱۴۶۳۶-۲ تلفن ۴۴۲۴۶۲۵۰۲.

www.samt.ac.ir

info@samt.ac.ir

هر شخص حقیقی یا حقوقی که تمام یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه ناشر، نشر یا پخش یا عرضه یا تکثیر یا تجدید چاپ نماید، مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.

سخن «سمت»

یکی از هدفهای مهم انقلاب فرهنگی، ایجاد دگرگونی اساسی در دروس علوم انسانی دانشگاهها بوده است و این امر مستلزم بازنگری منابع درسی موجود و تدوین منابع مبنایی و علمی معتبر و مستند با در نظر گرفتن دیدگاه اسلامی در مبنایی و مسائل این علوم است.

ستاد انقلاب فرهنگی در این زمینه گامهایی برداشته بود، اما اهمیت موضوع اقتضای کرد که سازمانی مخصوص این کار تأسیس شود و شورای عالی انقلاب فرهنگی در تاریخ ۶۳/۱۲/۷ تأسیس «سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها» را، که به اختصار «سمت» نامیده می‌شود، تصویب کرد.

بنابراین، هدف سازمان این است که با استمداد از عنایت خداوند و همت و همکاری دانشمندان و استادان متعهد و دلسوز، به مطالعات و تحقیقات لازم بپردازد و در رشته‌های مختلف علوم انسانی به تألیف و ترجمه منابع درسی اصلی، فرعی و جنبی اقدام کند.

دشواری چنین کاری بر دانشمندان و صاحب‌نظران پوشیده نیست و به همین جهت مرحله کمال مطلوب آن باید به تدریج و پس از انتقادهای و یادآوریهای پیاپی ارباب نظر به دست آید. انتظار دارد که این بزرگواران از این همیاری و راهنمایی دریغ نوزند و با پیشنهادهای اصلاحی خود، این سازمان را در اصلاح کتب حاضر و تدوین دیگر آثار مورد نیاز جامعه دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران یاری دهند.

کتاب حاضر برای دانشجویان رشته ادیان و عرفان به عنوان منبع درس «ادیان ایران باستان» تدوین شده است. همچنین برای دانشجویان رشته ایران‌شناسی در درس «ادیان ایران» و سایر پژوهشگران، اساتید و علاقه‌مندان منبعی معتبر و قابل استفاده است.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	سرسخن
۹	فرگرد یکم: زرتشت و کیش زرتشتی
۳۱۹	فرگرد دوم: مهرپرستی
۴۱۳	فرگرد سوم: مانی و مانویت
۴۷۵	فرگرد چهارم: زروان
۵۲۷	فرگرد پنجم: آیین مزدک
۵۶۵	نمایه